

Pääkaupungin tiedotusorganisaatiota tutki vuoden aikana työryhmä, johon kuuluivat pääkonsuli Topi Törmä (phj), joka nimettiin Uudenmaan läänin tiedotuspäälliköksi poikkeuksellisissa oloissa, tiedotuspääll. Pertti Mustonen ja valmiuspäällikkö (siht.). Organisaatio saatiin valmiiksi vuoden loppuun mennessä ja sen tarkoituksena oli lähettää se eräiden tarkistusten jälkeen YTV:lle, koska poikkeuksellisten olojen tiedotustoiminta lienee tarkoituksenmukaisinta järjestää yhtenäisesti koko pääkaupunkiseutua koskeväksi, kuten myös ainakin kansanhuolto, polttoainehuolto ja kuljetustoiminta (vrt. ao. kohdat).

*Tiedotus-
toiminta*

Organisaation kehittämistä koko pääkaupunkiseutua koskeväksi tutkittiin koko vuoden ajan PTS:n yhdessä YTV:n kanssa antaman tehtävän mukaisesti PTS:n asettamassa toimikunnassa, johon valmiuspäällikkö kuului Helsingin kaupungin edustajana yhdessä toimitusjohtaja Antti Rentolan kanssa. Toimikunnan työ jatkuu.

*Kansan-
huolto*

Organisaatiota pyrittiin tarkistamaan yhteistoiminnassa HelSpE:n kanssa, mutta johtuen Valtakunnallisen kuljetusohjesäännön luonnoksen jälkeensä jääneisyydestä, on tarkistustyö kesken. PTS lupasi antaa uudet tarkistusohjeet ja työtä jatketaan näiden mukaan yhteistoiminnassa HelSpE:n kanssa. Myöhemmin ratkaistaan, laajennetaanko tämäkin organisaatio koko pääkaupunkiseutua koskeväksi.

Kuljetukset

Katastrofitoimikunnan tehtyä 4. 6. päätöksen harjoituksen järjestämisestä keväällä 1975, alkoi suunnittelutoiminta, joka jatkui koko kertomuskauden ajan. Valmiuspäällikkö oli harjoituksen johtoryhmässä. Uudenmaan läänin pelastuspalvelun johtoryhmä, johon valmiuspäällikkö kuului kaupungin edustajana, laati läänin varten pelastuspalvelusuunnitelman, jonka mukaan Helsinki muodostaa Pääkaupunkiseudun yhteistoiminta-alueen yhdessä Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Kirkkonummen kuntien kanssa. Johtoryhmä järjesti lento-onnettomuutta koskevan pelastusharjoituksen Seutulassa 10. 12. Katastrofitorjuntaan ja pelastuspalveluun liittyen todettakoon, että sisäasiainministeriön ehdotuksesta khs määräsi 25. 3. toimikunnan tutkimaan, miten kaupungin rakennustoimi voitaisiin sopeuttaa entistä tehokkaammin väestönsuojeluun. Valmiuspäällikkö kuului toimikuntaan, joka mietinnössään otti huomioon myöskin normaaliolojen katastrofeissa tarvittavat toimenpiteet.

*Katastrofi-
torjunta
ja pelastus-
palvelu*

Kertomusvuonna toimeenpantiin 1.—5. 4. Kadettikoulun tiloissa Helsinkiä koskeva alueellinen maanpuolustuskurssi, jonka valmisteluihin ja toimeenpanoon valmiuspäällikkö osallistui. Valmiuspäällikkö piti lisäksi omaan toimialaansa kuuluvat luennot mm. Uudenmaan läänin poliisipäällystöpäivillä 14.—15. 2. valtakunnallisilla maanpuolustuskurseilla (51.—54. maanpuolustuskurssit), Sotakorkeakoulun ve-opintosuunnalla 29. 11. ja 12. 12. sekä osallistui toimialansa edustajana vss-keskuksen järjestämiin koulutus- ja yhteistoimintatilaisuuksiin. Lisäksi valmiuspäällikkö osallistui 27.—29. 5. toimeenpanulle Maanpuolustuskorkeakouluyhdistyksen järjestämälle Ruotsiin suuntauneelle opintomatkalle sekä 28.—31. 10. henkilöasiainkeskuksen järjestämälle projektikurssille.

Koulutus

Miltei kaikki projektit vaativat yhteydenpitoa ja yhteistoimintaa kaupungin eri virastojen ja laitosten ohella myöskin ulkopuolisten viranomaisten kanssa. Kertomuskaudella yhteistoiminta oli erityisen vilkasta palolaitoksen, sähkölaitoksen ja rakennusviraston sekä ulkopuolisten osalta poliisi- ja sotilasviranomaisten sekä PTS:n kanssa.

*Yhteyden-
pito ja yh-
teistoimin-
ta*

Lainopillinen osasto

Osastolle saapuneet asiat

Kertomusvuonna saapuneiden asioiden määrä selviää asiaryhmittäin seuraavasta:

	1973	1974
— oikeudenkäynnit	628	677
— hallinnolliset valitukset	97	99
— pakkolunastukset	2	3
— perinnät	606	466
— julkiset haasteet, fuusiot, konkurssit ja pakkohuuto- kaupat	157	198
— kaupat	2	3
— velkakirjat	46	68
— takaukset	8	11
— sopimukset	12	15
— lausunnot	206	225
— sekalaiset asiat	156	150

Esitetyt luvut eivät kuitenkaan sinänsä anna kuvaa todellisesta työmäärästä, koska asioiden laajuus ja vaatimusaste ovat kovin vaihtelevia ja tämän vuoksi samaan ryhmäänkin kuuluvista asioista toinen vaatii huomattavasti enemmän aikaa kuin toinen. Näin on laita etenkin oikeudenkäyntiasioissa, joten lukumäärä 677 osoittaa vain kertomusvuoden aikana kirjatut uudet oikeudenkäyntiasiat, minkä lisäksi oli vanhoja asioita vireillä ja avoimna vuodesta 1964 lähtien. Samoin on hallinnollisia asioita avoimna useamman vuoden ajalta aina vuodesta 1963 lähtien. Pakkolunastuksissa oli työmäärän kannalta ratkaisevaa vireillä olevien lunastusten määrä, koska nämä asiat saattavat kestää jopa yli kymmenen vuotta. Sopimusasioissa voi laaja sopimuksen teko vaatia kuukausien neuvotteluja ja selvityksiä kun taas rutiininomaiset sopimukset voidaan hoitaa lyhyessä ajassa. Annettavista lausunnoista toisia varten oli hankittava lisäselvityksiä monelta eri taholta, toiset taas oli annettava kiireellisesti johonkin määräaikaan mennessä. Ns. sekalaisista asioista oli melkoinen määrä sellaisia, jotka toistuvat vuosittain, kuten esim. yhtiökokoukset ja katselmukset.

Kaupunginlakimiehen päätösluettelossa oli kertomusvuonna 346 (ed. v. 383) pykälää.

Kunnanasiamiehet

Kaupungin keskushallinnon organisaation uudistamisen yhteydessä kunnanasiamiehen ja apulaiskunnanasiamiehen virat siirrettiin 1. 1. 1971 lukien kaupunginkanslian lainopilliseen osastoon.

Kunnanasiamiehenä toimi kertomusvuonna edelleen varat. Antti Varhimo ja apul.kunnanasiamiehenä lainop.kand. Bengt Melander. Palkkiovirkaisina kunnanasiamiehinä toimi 12 henkilöä, joista kuusi toimi kunnanasiamiehen tehtävissä koko kertomusvuoden ajan, muut hoitivat tehtäviä vain osan vuotta.

Apul.kunnanasiamies määrättiin toimimaan myös kunnanasiamiehen varamiehenä verolautakunnan ja sen valmistelujaoston kokouksissa sekä ennakkoperintäasioissa.

Toiminta

Veroviraston verovalituskirjaamon laatiman tilaston mukaan käsiteltiin khn yleisjaostolle ja kaupunginjohtajalle kertomusvuonna tapahtuneissa esittelyissä, verotuslain 125 §:n tarkoittamia hakeuksia lukuunottamatta, yht. 9 766 asiaa, joista suurimpina ryhminä mainittakoon lääninhallituksen päätökset (8 998) sekä verovelvollisten ja eri kuntien tekemien valitusten johdosta korkeimmalle hallinto-oikeudelle annetut vastineet ja selitykset (202 kpl).

Nykyisen järjestelmän alusta (v. 1960) lähtien asioiden määrä on vaihdellut seuraavasti:

vuosi	asioita	niistä läänin- hallituksen päätöksiä	vuosi	asioita	niistä läänin- hallituksen päätöksiä
1960	1 710	1 061	1968	6 268	5 612
1962	4 126	3 630	1970	8 606	8 012
1964	5 562	4 808	1972	8 022	7 305
1966	7 393	6 548			

Päävirikaisen kunnanasiamiehen työhuone siirrettiin kertomusvuoden joulukuussa Stadionilta ja apul.kunnanasiamiehen työhuone P.Hesperiankatu 15:stä veroviraston uusiin tiloihin Merihakaan. Palkkiovirkaiset kunnanasiamiehet ja heidän varamiehensä työskentelivät niissä tiloissa, joissa he hoitivat heille valtion virkamiehinä kuuluvat tehtävänsä.

Toimitilat

Kunnanasiamiesten toimisto- ja konekirjoistustyöt hoiti verovirasto.

*Toimisto-
työt ja
arkistointi*

Helsingin kaupungille verotusasioissa kuuluvat asiakirjat säilytettiin verovirastossa lukuun ottamatta khn yleisjaoston pöytäkirjoja ja kaupunginjohtajan päätösluetteloita, jotka arkistoititiin kaupunginkanslian toimesta.

Yleinen osasto

Tiedotustoimisto

Vuonna 1974 kaupunginkanslian tiedotustoimiston toimintoja ohjasi lähinnä suurehkot projektit sisältävä yksilöity talous- ja toimintasuunnitelma, joka pyrittiin mahdollisimman täydellisesti toteuttamaan tavanomaisen tiedotustoiminnan rinnalla. Tämän suunnitelman noudattamisessa onnistuttiinkin suhteellisen hyvin, sillä ainoastaan muutama merkittävämpi suunniteltu toimenpide jouduttiin siirtämään vuoden 1975 puolella toteutettavaksi.

*Toiminta-
suunnitelman
toteutuminen*

Tiedotustoimiston päätehtävänä on Helsingin kaupungin ja ensi sijaisesti sen keskushallintoon liittyvän tiedotustoiminnan hoitaminen. Perinteisesti se sisältää kvston ja khn päätöksistä tiedottamisen joukkotiedottajien välityksellä.

*Tehtävä-
kenttä*

Ulkoiseen tiedotustoimintaan liittyy myös kaupungin eri hallintokuntien tiedotustoiminnan koordinointi, tiedotustilaisuuksien ja tiedotuskampanjoiden yhteensovittaminen sekä hallintokuntien palveluksessa olevan tiedotushenkilökunnan keskinäisten neuvottelujen ja yhteydenpidon järjestäminen.

Toimintamuotojensa puolesta ulkoinen tiedotustoiminta jakaantuu kahteen osaan:

- välittömässä tiedotustoiminnassa kunnallinen tiedottaja tiedottaa suoraan asukkaalle ilman välikäsiä tiedottamismuotoina mm. erilaisten näyttelyjen järjestäminen, tiedotteiden lähettäminen suoraan ruokakunnille, ilmoitustaulut, asukaskokoukset, neuvonta, ohjaaminen, asiakaspalvelu, lehtisten ja broshyyrien jakaminen sekä toisaalta esim. filmien lainaaminen
- välillinen tiedottaminen on kunnallisasioiden tiedottamista asukkaalle joukkotiedotusvälineiden avulla.

Tiedotustoimiston tehtäviin kuului myös kaupunginkanslian sisäisen tiedotustoiminnan järjestäminen, osallistuminen kansainväliseen toimintaan kv. kaupunkinäyttelyjen järjestely- ja kirjeenvaihtosioissa, vierailujen järjestämisessä sekä erilaisten ulkomailta tulleiden toiveiden toteuttaminen ja kyselyihin ja tiedusteluihin vastaaminen. Tämä ulkomaille suuntautuva tiedotus- ja palvelutoiminta kuuluu laajemmin katsottuna kaupungin harjoittamaan suhdetoimintatyöhön, kuten koko tiedottamisenkin.

Tiedotustoimisto osallistui myös perinteiseen suhdetoimintatyöhön, lahjojen, lahjateosten hankin-

taan ja tuottamiseen. Toimisto ylläpitää melko laajaa erilaisten broshyyrien, lahjateosten, filmien, valokuvien jne. varastoa, jota sekä yksityiset, erilaiset yhteisöt sekä kaupungin omat elimet ovat käyttäneet hyväkseen.

Toimiston tehtäviin kuului myös puheiden laatiminen ja laatimisessa avustaminen erilaisiin tilaisuuksiin.

Ulkoiset tiedotustoiminta

Välillinen tiedottaminen

Edullisin ja usein tehokkain tiedottamisen muoto on lehdistön, radion ja television välityksellä tapahtuva tiedonvälitys. Tiedotustoimiston tiedotteet lähetetään kaikille merkittävälle tiedonvälittäjille. Kertomusvuonna vakiojaketulistaan kuului 30 eri joukkotiedottajaa, lisäksi jakelua voitiin laajentaa erilaisilla erityislehtiä osoitteistoilla.

Myös kaupunkiosalehdet ja Helsinki-lehti sekä Pääkaupunki-lehti seurasivat hyvin Helsingin kunnallisasioita.

Joukkotiedottajille lähetettiin vuoden aikana 138 Helsingin kaupunki tiedottaa -uutista sekä lisäksi annettiin puhelimitse lukuisia tiedotuksia. Viikoittain kkn kokouksen jälkeen tiedotettiin päätöksistä puhelimitse yhdeksälle eri joukkotiedottajalle, Helsingin Sanomille, Hufvudstadsbladetille, Uudelle Suomelle, Sosialidemokraatille, STT:lle, Alueradiolle, Suomenmaalle, Aamulehdelle ja Helsinki-lehdelle.

Kaupunginvaltuuston istuntoja seurasi säännöllisesti toistakymmentä kunnallistoimittajaa. Valtuuston kokouksissa tiedotustoimiston edustaja palveli kokousten loppuun saakka tiedotusvälineitä.

Joukkotiedottajille järjestettyjen tiedotustilaisuuksien määrä on jatkuvasti ollut suhteellisen suuri siitä huolimatta, että toimiston taholta pyrittiin tiedotustilaisuuksien järjestämisen sijasta turvautumaan pelkän tiedotteen lähettämiseen varsinkin, jos toimittajien paikalle kutsumista pidettiin turhana ajan tuhaamisena. Tiedotustilaisuuksia ja käyntejä kaupungin eri virastoissa ja laitoksissa järjestettiin joukkotiedotusvälineiden edustajille vuoden aikana 36 kertaa.

Toimiston tavanmukaista joukkotiedottajien palvelua oli toimittajien ohjaaminen oikeille tietolähteille sekä tietojen hankkiminen ja myös tapaamisten ja haastattelutilaisuuksien järjestäminen.

Tiedotustoimiston valokuva-arkistoa kartutettiin edelleen lehdistön ja myös yksityisten tarpeita silmälläpitäen. Vuoden aikana lainattiin väridioja 197 ja mustavalkoisia kuvia 305 kappaletta.

Toimiston lehtileikepalvelu toimi totuttuun tapaan. Vuoden aikana leikkeitä leikattiin toistakymmentä tuhatta.

Välittömän tiedottaminen ja suhdetoiminta

Välittömän tiedottamisen suuritöisin suoritus oli kertomusvuonna jokaiseen ruokakuntaan jaetun nk. Helsinkiläisen oppaan toimittaminen yhteistyössä STB-mainostoimiston kanssa. Opas on kuntalaisille tarkoitettu palveluopas, jonka aakkosellinen hakemisto helpottaa oikean tiedon etsimisessä.

Talousarviosta julkaisiin vanhan tavan mukaan Rahasta kiinni -lehtinen, jonka toimittamisesta ja suunnittelusta tiedotustoimisto vastasi. Julkaisu oli järjestyksessä kuudes ja se jaettiin tällä kertaa aikaisemmasta poiketen kohderyhmäjakeluna kaupungin virastoille ja laitoksille, elinkeinoelämälle ja kouluille.

Suora tiedotus- ja neuvontatoimintaa harjoittava tiedotustoimiston *neuvontapiste* palveli joko puhelimitse tai henkilökohtaisesti kertomusvuoden aikana 9 081 asiakasta. Neuvontapiste jakoi kuntalaisille myös erilaisten tiedotteiden ja lehtisten välityksellä runsaasti Helsinkiä koskevaa tiedotusaineistoa.

Vuoden loppupuolella saatiin myös alulle *tiedottava näyttelytoiminta*. Ensimmäisenä valmistui yhteistyössä huoltoviraston ja taideteollisen korkeakoulun graafisen linjan opiskelijoiden kanssa

”Ole lapselle hyvä” -niminen näyttely, joka kolmena näyttelykokonaisuutena edelleen vuoden 1975 aikana kiertää erilaisissa näyttelytiloissa.

Yhteistyössä Helsingin kaupunginosayhdistysten liiton kanssa välittömän tiedotustoimintojen keinoihin lisättiin myös kunnallinen tiedotustaulu.

Kokeilutarkoituksessa pystytettiin ensimmäinen taulu Katajanokalle. Toimintaa on lähivuosien kuluessa tarkoitettu laajentaa siten, että kaikkiin niihin kaupunginosiin, joissa toimii aktiivinen kaupunginosayhdistys, sijoitetaan kunnallinen tiedotustaulu, jonka toimittaminen tapahtuu tiedotustoimiston vastuulla yhteistyössä kaupunginosayhdistysten kanssa.

Erilaisiin tilaisuuksiin koti- ja ulkomaille tarkoitettuja puheita ja tervehdyksiä valmistui tiedotustoimiston toimesta tai avustuksella 100 kappaletta.

Tiedotustoimistoon saapui vuoden kuluessa 193 kirjettä ja toimistosta lähetettiin 145 kirjettä. Erilaisista Helsingin kaupunkia käsittelevää aineistoa vaihtelevan suuruisina kokonaisuuksina lähetettiin kotimaahan 119 ja ulkomaille 21 kappaletta.

Ystävyyskaupunkitoimintaan toimisto osallistui lähettämällä erilaista tiedotusmateriaalia Moskovan ja Prahan kaupunkien keskushallintojen käyttöön.

Tiedotustoimisto osallistui myös kaupungintalon esittelyyn kuntalaisille. Guideklubbenin ja Turistioppaiden avulla tapahtuneita opastuksia oli 22 ja tiedotustoimiston suorittamia opastuksia 30.

Vuoden aikana toimiston filmiarkiston filmejä lainattiin 64 kertaa.

Filmien lainaustoimintaa pyritään kehittämään niiden markkinointia edelleen tehostamalla.

Toimisto osallistui kertomusvuonna Oslon, Pariisin ja Moskovan kaupunkinäyttelyjen järjestelytehtäviin irrottamalla yhden tiedotussihteerin kutakin näyttelyä varten Helsinkiä edustavaksi yhteyshenkilöksi hoitamaan näyttelyyn liittyviä moninaisia järjestelytehtäviä.

Tiedotustoimisto osallistui myös ”Satoja sataman vuosia” -nimisen sataman toimintaa käsittelevän näyttelyn toteuttamiseen sekä Kansanvalistusseuran 100-vuotisnäyttelyn järjestämiseen. Lisäksi toimistolla oli osasto Vanhusten viikon näyttelyssä, jota varten valmistettiin kaupungin palveluista erityisesti eläkeikäisille asukkaalleen kertova diasarja ja esite.

Vuoden kuluessa valmistui myös kaupungin suhdetoimintakäyttöön tarkoitettu Seppo Saveksen, Juha Tantun ja Pekka Vuoren toimittama Helsinki-aiheinen kuvateos ”Helsinki tässä ja nyt”. Kuvateos ilmestyi kuudella kielellä: suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, ranskaksi, saksaksi ja venäjäksi.

Sisäinen tiedotustoiminta

Kaupunginkanslian sisäinen tiedottaminen jatkui kertomusvuonna samaan tapaan kuin edellisenä vuonna. Sisäinen tiedotuslehti Tietotuikka ilmestyi kymmenen kertaa. Lehti toimitettiin etupäässä tiedotustoimiston voimin ja toimiston määrärahojen turvin. Tavoitteena oli kuitenkin saada kaupunginkanslian henkilöstö entistä enemmän aktivoituksi osallistumaan sisäiseen tiedottamiseen, jotta tiedotustoimiston henkilöstö voisi keskittyä päätehtävänsä, ulkoisen tiedotustoiminnan hoitamiseen.

Matkailutoimisto

Matkailuneuvottelukunta

Matkailuneuvottelukuntaan kuuluivat v. 1974 puh.johtajana ylipormestari Teuvo Aura sekä jäse- *Kokoonpano*

ja kokoukset ninä kansliapääll. Yrjö Salo, osastopääll. Harri Sormanen, hallinnoll.joht. Kurt Forsman 11. 2. saakka, oikeustiet.kand. Fredrik Forsberg 12. 2. lähtien, toimitusjohtajat Pentti Sulonen ja Jaakko Leppälüoto, matkatstovirk. Taimi Firon, ylikonst. Jaakko Linna ja Suomen Matkailuliiton edustajana toim.joht. Heikki Mäki.

Toiminta Neuvottelukunta piti kertomusvuonna seitsemän kokousta, joissa käsiteltiin 36 asiaa. Vuoden aikana tutustuttiin mm. Malmin ja Helsingin lentoasemiin ja niiden toimintaan, perehdyttiin Teollisuusrahasto OY:n toimintaperiaatteisiin ja osuuteen matkailuelinkeinon kehittämisessä sekä työskentelynsä aloittaneeseen Helsingin Kongressitoimiston toimintamuotoihin ja lähiajan tavoitteisiin.

Neuvottelukunta antoi myös lausuntoja matkailupalvelua kehittävästä toimenpiteistä sekä teki lukuisia esityksiä, jotka koskivat mm. seuraavia asioita:

- esitys Autoliitto ry:lle autoilijoiden ystävällisemmästä asennoitumisesta ja avuliaammasta käyttäytymisestä muita autoilijoita kohtaan (27. 11. 30 §)
- kauppatorialueen yleisökäymäläkysymyksen pikainen kunnostaminen, toinen esitys (24. 9. 25 §)
- kaupungin matkailutoimiston uudet aukioloajat (18. 12. 32 §)
- kaupungissa leirintäalueille ja pääteille ohjaavien viittojen ja kilpien koon suurentaminen sekä sijoittaminen riittävän korkealle (4. 4. 11 §)
- ”Miten palvelemme” -matkailututkimuksesta seuranneet toimenpiteet ja esitykset (27. 11. 28 §)
- pysäkkiroskakorien puutteisiin ja epäkohtiin liittyvät asiat (27. 11. 29 §).

Matkailutoimiston toiminta

Asiakaspalvelu Matkailutoimiston välityksellä palveltiin 28 988 ulkomaalaista ja 7 655 kotimaista eli yht. 36 643 kiertäjäasiakasta sekä tilattiin 405 linja-autoa ja 981 opasta. Automaattisia puhelinohjelmia ”Helsinki tänään” kuunneltiin suomenkielisenä 28 069, englanninkielisenä 15 484 ja ruotsinkielisenä 9 353 kertaa, siis kaikkiaan 52 906 kertaa eli keskim. n. 145 kertaa päivässä.

Julkaisut Kustannusten voimakas nousu esti toimistoa toteuttamasta kokonaisuudessaan suunnittelemaansa painatus- ja postitusohjelmaa ja pakotti sen muutenkin toimimaan vaatimattomammin kuin edellisenä vuonna.

Kertomusvuonna toimitettiin erilaisia julkaisuja seuraavasti:

- Helsingin ja sen lähiympäristön nähtävyydet (nelikielisenä) 60 000 kpl sekä näiden aukioloaikaluettelot (kuusikielisenä) 51 000 kpl
- Helsingin kesäohjelmaluettelo (kolmikielisenä) 10 300 kpl
- Helsingin neljä matkailusaarta (kuusikielisenä) 12 620 kpl
- ”Helsinki, Itämeren tytär” -karttaesite (kolmikielisenä) 105 150 kpl
- Helsingissä vierailleiden lomaristeilijöiden luettelo
- ”Hotellit ja ravintolat” -esitettä 30 000 kpl
- lehtiökarttaa 100 000 kpl
- ”Tapahtumia ja ohjelmaa Helsingissä” (kolmikielisenä) 10 000 kpl
- ”Tietoja matkailijoille” (kuusikielisenä) 50 000 kpl
- ”Veistokset ja muistomerkit” -esitettä (nelikielisenä) 2 000 kpl.

Matkustajaliikenne Helsinkiin saapui kertomusvuonna enemmän matkustajia kuin ed. vuonna etenkin lentoteitse ja meritse. Lentoaseman kautta kulki kaikkiaan 2 527 657 (ed. v. 2 274 255) matkustajaa eli n. 11 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Matkustajasatamien kautta saapui maahamme 923 000 (903 000) henkilöä eli n. 3 % enemmän kuin ed. vuonna.

Majoitus-tilat Majoitustilojen käyttö oli käytettävissä olevien tietojen mukaan n. 74.6 (72.9) % kokonaismäärästä, hotellien käyttö sen sijaan pysyi suunnilleen samana kuin ennen suurhotellien avaamista v. 1971.

Leirintäalueilla yöpymisiä oli n. 10 % vähemmän kuin edellisellä vuonna, vaikka Rastilan ja Tullisaaren kävijämäärät kasvoivatkin n. 3 %.

Leirintä

Linnanmäellä oli eniten kävijöitä eli n. 1 104 375, Korkeasaarella n. 670 000 ja Seurasaarella n. 510 000. Temppeleaukion kirkkoon tutustui sen osittaisesta kiinniolosta huolimatta 427 404 henkilöä varsinaisten hartaustilaisuuksien lisäksi.

Nähtävyydet

Matkailusuurtapahtumia maassamme olivat kansainväliset raittius- ja matkailualan suorkongressit, isot urheilujuhlat ja menestystä saavuttaneet messut ja suurnäyttelyt.

*Suurta-
pahtumat*

Laivavierailijoina kävi maassamme 46 lomaristeilijää, joiden joukossa oli neljä ensikertalaista sekä 42 000 brt:n Oriana, joka on suurin Suomessa vierailut matkustaja-alus.

*Lomari-
steilyt*

Toimeksiannoista kertyi toimistolle tuloja yhteensä 14 945 mk ja karttojen ym. painotuotteiden myynnistä 1 470 mk.

Talous

Taideasiat

Kertomusvuonna taideasiainyksikkö teki esityksiä ja antoi lausuntoja ym. seuraavasti:

*Esitykset
ja
lausunnot*

– khs	38 kpl
– kaupunginjohtaja	3 ”
– osastopäällikkö	2 ”
– kirjeenvaihto muille	78 ”
– puheita muille	4 ”
– lehtiartikkeleita muille	1 ”

Helsingin kaupungin omistamiin taideteoksiin kohdistettiin kertomusvuonna toimenpiteitä seuraavasti:

*Taide-
teokset*

– lainapyyntöjä	10 kpl
– lainauksia	15 ”
– kehystyksiä	7 ”
– sijoituksia	58 ”

Vuoden aikana jatkettiin edelleen v. 1972 aloitettua kaikkien Helsingin kaupungin omistuksessa olevien taideteosten inventaarion täydentämistyötä.

Taideasiainsihteri toimi kertomusvuonna Helsingin kaupungin ja Uudenmaan läänin taidetoimikunnan yhdysmiehenä sekä YTV:n kulttuurijaoston jäsenenä.

*Toimikun-
ta -ym. työ-
kentely*

Taideasiainsihteri laati selvityksen Helsingin kaupungin kulttuurihallinnosta ja -toiminnasta v. 1973 sekä luennoi yliopiston järjestämällä kulttuurihallinnon kursseilla ja kaupungin nuorisohjaajakursseilla kaupungin kulttuuripoliitikasta. Lisäksi hän esitelmöi Hässelby-säätiön pyynnöstä Pohjoismaisen kulttuuriviikon Suomen kustavilaisesta ajasta.

*Esitelmät,
selvitykset*

Taideasiain yksikön toimesta huolehdittiin Engel-kirjan myynnistä.

Muu toiminta

Kertomusvuonna kirjoitettiin teksiä puhtaaksi talous- ja suunnitteluosastolle n. 300 sivua.

Kluuvin galleria

Näyttelyanomuksia lähetettiin	23 kpl
Hyljättyjä anomuksia oli	3 ”
Peruuntuneita näyttelyitä	3 ”

Kertomusvuonna pidettiin 21 näyttelyä.

Gallerian nimellä ja osoitteella varustettuja yksivärijulisteita jaettiin taiteilijoiden käyttöön 350 kpl.

Kluuvin galleriasta ja gallerian näyttelyistä kertovan esitteen suunnitteleminen aloitettiin.

Galleria oli virallisia juhlapyyhiä lukuunottamatta avoinna yleisölle koko vuoden ti–pe klo 11–16, su 12–16 ja ma suljettu. Galleriassa kävi noin 30 000 henkilöä.

Meilahden kartano

Kartanosta ja sen alueesta kertova historiikkimoniste käänätettiin ruotsiksi, saksaksi ja englanniksi.

Bäcksbackan lahjoituskokoelmien suomen- ja ruotsinkielisiä esittelyjä pidettiin viisi. Kävijämäärä oli 10 600 henkilöä.

Kaupungintalon ala-aula

Kertomusvuonna järjestettiin seuraavat näyttelyt:

- Helsinki näkymiä -näyttely
- Gösta Beckerin ja Iris Roos-Hasselblattin lahjoituskokoelmien näyttely
- Satoja sataman vuosia -näyttely.

Kävijämäärä oli noin 50 000.

Kuvataidetoimikunta

Kokoonpano ja kokoukset Toimikunnan jäseninä olivat kertomusvuonna Pentti Pusa (puh.joht.), Christoffer Schildt, Xenia Parros, Aarne I. Välikangas ja Ismo Porna. Jäsenten henkilökohtaisina varamiehinä olivat Harri Sormanen (varapuh.joht.), Karl Langenskiöld, Liisa Vasama, Heli Palmio ja Martti J. Mehto.

Lisäksi oli Suomen Taideakatemiaa edustava jäsen ja varajäsen. Sihteerinä toimi taideasiainsihteerinä Marja-Liisa Bell.

Kuvataidetoimikunta kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa.

Esitykset ja lausunnot Toimikunta antoi khlle yhteensä kuusi esitystä ja lausuntoa. Muita kirjelmiä laadittiin seitsemän.

Hankinnat Toimikunta osti kertomusvuonna 48 maalausta, kaksi veistosta ja 11 grafiikan teosta ja kahdeksan taideteollista esinettä. Taideostoihin käytettiin kaikkiaan 60 000 mk.